

AVIZ
**referitor la propunerea legislativă privind modificarea
și completarea Legii nr.46 din 5 iunie 1996 privind
pregătirea populației pentru apărare**

Analizând propunerea legislativă privind modificarea și completarea Legii nr.46 din 5 iunie 1996 privind pregătirea populației pentru apărare, transmisă de Secretarul General al Camerei Deputaților cu adresa nr.697 din 06.11.2003,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.1 lit.a din Legea nr.73/1993 și art.48(3) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează negativ propunerea legislativă, pentru următoarele considerente:

1. Propunerea legislativă are ca obiect de reglementare modificarea și completarea Legii nr.46/1996 privind pregătirea populației pentru apărare. Expunerea de motive menționează că se are în vedere stabilirea unor măsuri tranzitorii menite să asigure profesionalizarea armatei până în anul 2007, prin aplicarea unui program de reducere treptată a efectivelor neprofesioniste și limitarea, într-o primă fază, a serviciului militar obligatoriu la cei care pot fi instruiți timp de un an, introducerea posibilității răscumpărării atât a serviciului militar, cât și a serviciului utilitar alternativ, prin plata unei sume de bani reprezentând echivalentul a 18 salarii minime brute.

Propunerea legislativă face parte din categoria legilor organice ca și legea de bază supusă intervențiilor legislative.

2. Deși propunerea legislativă se prevalează de noile modificări ale legii fundamentale, aceasta trebuie să pornească de la considerațiile avute în vedere de legiuitorul constituant în această materie.

Potrivit art.55 din Constituție, cetățenii au dreptul și obligația să apere România. Condițiile privind îndeplinirea îndatoririlor militare se stabilesc prin **lege organică**.

Noua dispoziție constituțională dă o nouă reglementare obligațiilor militare ale cetățenilor români, în sensul că textul nu mai prevede obligația serviciului militar pentru bărbații, cetățeni români. Legiuitorul constituant dă în sarcina **legii organice** stabilirea condițiilor privind îndeplinirea îndatoririlor militare, având însă în vedere atât bărbații cât și femeile.

Textul constituțional este permisiv, suplu și dă posibilitatea reglementării îndatoririlor militare în funcție de alianțele militare la care România va deveni parte și de exigențele pregătirii militare într-un asemenea context.

În această ordine de idei, menționăm că normele din cuprinsul proiectului nu sunt corelate între ele, fiind uneori chiar contradictorii, afectând unitatea de concepție a actului normativ de bază.

Astfel, deși respectiva lege ar trebui să constituie **reglementarea cadru** a pregătirii populației pentru apărare, prin modificarea art.2 propusă la pct.1 din proiect, se stabilește însă o normă temporară vizând doar intervalul 2003-2007, în care mai poate să fie îndeplinit serviciul militar. Însă această normă nu este corelată cu dispozițiile propuse pentru noul art.87¹ alin.(2) și prevederile art.3, care au în vedere data de 1 ianuarie 2005, respectiv 30 iunie 2006 și 1 iulie 2007. În plus, asemenea termene sunt dificil de stabilit în acest moment în cuprinsul unei reglementări cadru, cu riscul neluării în considerare a obligațiilor ce și le va asuma România ca urmare a aderării la Alianța Nord-Atlantică.

În aceste condiții, ar fi fost necesară o reglementare nouă, în spiritul dispozițiilor constituționale și nu o “ajustare” a vechii reglementări în materie care, la data adoptării, anul 1996, avea alte concepții și priorități în ceea ce privește pregătirea populației pentru apărare.

Având în vedere importanța covârșitoare a domeniului, considerăm că este mai mult decât recomandabil ca această nouă

reglementare să se realizeze împreună cu ministerele de resort și cu consilierea unor specialiști militari care cunosc în mod concret realitățile, perspectivele și angajamentele României în acest domeniu.

Din acest punct de vedere, este de reținut că ministerele de resort colaborează pentru definitivarea unui proiect de lege care are ca obiect reglementarea acestor aspecte, în conformitate cu noile dispoziții constituționale, cu procesul de reorganizare a armatei în vederea aderării României la Alianța Nord-Atlantică, cu transformările economico-sociale actuale, proiect care vizează sistematizarea, coordonarea și unificarea legislației în acest domeniu.

3. La art.1 pct.1, se propune modificarea art.2 din Legea nr.46/1996 în sensul că “Pregătirea populației pentru apărare în perioada 2003-2007 se realizează **prin îndeplinirea serviciului militar**”, fără a se face nici o referire la celelalte forme de pregătire a populației pentru apărare avute în vedere la lit.b) a art.2, deși unele dintre ele pot constitui îndatoriri militare și în sensul art.55 alin.(2) din Constituție.

4. La pct.2, modificarea propusă pentru art.4 alin.(1) din Legea nr.46/1996 în sensul că “Cetățenii care, **din orice motive** refuză să îndeplinească serviciul militar, pot executa serviciul utilitar alternativ”, este neconstituțională, depășind cadrul prevăzut de art.42 alin.(2) lit.a) din legea fundamentală care prevede că asemenea motive nu pot fi decât cele “**religiose sau de conștiință**”.

5. Și norma de la pct.3, referitoare la răscumpărarea obligației de îndeplinire atât a serviciului militar cât și a serviciului utilitar alternativ, excede cadrul constituțional la care ne-am referit, deoarece doar îndeplinirea îndatoririlor militare poate fi suplinită (și nu răscumpărată) prin activitățile desfășurate, potrivit legii, în locul acestora, **din motive religioase sau de conștiință**. “Răscumpărarea” ambelor forme poate conduce la imposibilitatea recrutării chiar și a numărului minim necesar de persoane.

6. La pct.4, introducerea persoanelor cu studii superioare de scurtă sau lungă durată în categoria celor care nu îndeplinesc serviciul militar, alături de alienați și debili mintali ori de cei condamnați penal, nu poate fi reținută dacă avem în vedere dispoziția constituțională din art.55 alin.(1) potrivit căreia “Cetățenii au dreptul și obligația să apere România”. De la îndeplinirea acestei îndatoriri fundamentale nu pot fi exceptate decât acele categorii de persoane care, **în mod obiectiv,** nu o pot îndeplini.

În plus, alăturarea acestor categorii de persoane este inacceptabilă, dată fiind situația lor juridică total diferită.

7. La pct.6, stabilirea la 25 de ani a limitei maxime de vârstă până la care cetățenii români pot fi chemați pentru îndeplinirea serviciului militar, **contravine art.55 alin.(3) din Constituție** potrivit căruia “Cetățenii pot fi încorporați de la vârsta de 20 de ani și până la vârsta de 35 de ani, cu excepția voluntarilor, în condițiile legii organice”.

Menționăm că păstrarea în legea fundamentală a țării a limitei maxime de 35 ani este în concordanță cu cerințele profesionalizării armatei și ține seama de perioada de timp efectiv necesară pentru realizarea acestui proces, astfel că, din acest punct de vedere, norma din proiect este neconstituțională.

8. La pct.8, abrogarea alin.(2) al art.14 din Legea nr.46/1996 este de natură a crea dificultăți în aplicarea corespunzătoare a legii, deoarece modalitatea de rezolvare a situațiilor când unii tineri, din diferite motive, nu au primit ordinul de chemare **este necesar să fie reglementată**.

Observația este valabilă și pentru **pct.13** prin care se propune abrogarea liniuței a 3 - a de la lit.c) a art.23, pentru **pct.14** prin care se propune abrogarea Secțiunii a III-a din capitolul II referitoare la serviciul militar cu termen redus, deși această formă de îndeplinire a serviciului militar este menționată în art.3 alin.(1) lit.b) din Legea nr.46/1996, **text nepropus pentru modificare**, pentru **pct.15** prin care se propune abrogarea art.39 referitor la evidența militară a unor categorii de cetățeni români aflați temporar în străinătate.

9. Cu privire la **pct.16** prin care se propune abrogarea Cap.III referitor la alte forme de pregătire a populației pentru apărare, sugerăm consultarea ministerelor de specialitate, pentru ca această măsură să nu contravină intereselor naționale și angajamentelor asumate de România. Mai mult, ar fi necesară consultarea legislației țărilor membre NATO, pentru a vedea dacă în cadrul acestora sunt instituite astfel de forme de pregătire.

10. Pentru gestionarea permanentă a situației recruților și rezerviștilor, considerăm necesară cunoașterea, de către centrele militare, a tuturor schimbărilor intervenite în situația civilă și militară a acestora, astfel că din acest punct de vedere, recomandăm

reanalizarea normei referitoare la abrogarea art.63 pct.2 lit.f) și a pct.3 al aceluiași articol, propusă la pct.17 din proiect.

11. Semnalăm că și norma de la **art.3**, prin care se propune interzicerea categorică a încorporării cetățenilor români în vederea efectuării serviciului militar începând cu 30 iunie 2006 și, în mod corelativ, desființarea serviciului militar, indiferent de formele pe care acesta le-ar putea avea în viitor, începând cu 1 iulie 2007, contravine dispozițiilor constituționale, respectiv prevederilor art.55 și art.118 din Constituție, deoarece nu se poate pune problema interzicerii încorporărilor atâta vreme cât în art.55 din Constituție este prevăzută **“îndeplinirea îndatoririlor militare”**, precum și **încorporarea cetățenilor** de la vârsta de 20 ani și până la vârsta de 35 de ani, în condițiile legii organice.

De asemenea, nu se poate pune problema desființării **serviciului militar sub arme**, fapt care ar echivala cu desființarea armatei (cadrele militare în activitate fiind considerate în serviciu militar) care garantează, conform art.118 din Constituție, suveranitatea, independența și unitatea statului, integritatea teritorială a țării și democrația constituțională, contribuind și la apărarea colectivă în sistemele de alianță militară și la acțiuni privind menținerea sau restabilirea păcii.

12. Propunerea legislativă prezintă unele deficiențe și sub aspectul redactării și al respectării normelor de tehnică legislativă, astfel:

a) propunerea legislativă nu prevede autoritatea publică, respectiv Camera Deputaților și Senatul, care îl adoptă, nu conține formula introductivă consacrată și nici formula finală privitoare la constituționalitatea adoptării, de către cele două Camere ale Parlamentului, a propunerii legislative;

b) la **titlul** propunerii legislative, pentru identificarea actului normativ supus modificării și completării conform normelor de tehnică legislativă, este suficientă menționarea doar a numărului și anului emiterii acestuia, respectiv **Legea nr.46/1996**, fără să mai fie înscrisă și data, respectiv **“5 iunie”**;

c) numerotarea articolelor ar fi trebuit făcută cu cifre romane, nu arabe, fiind vorba de modificări și completări ale unui act normativ, iar la primul articol trebuia indicat atât numărul și data Monitorului

Oficial în care a fost publicată Legea nr.46/1996 cât și faptul că, ulterior, aceasta a suferit modificări și completări;

d) în funcție de tipul intervenției legislative avută în vedere (modificare/completare), era necesară folosirea sintagmelor prevăzute în art.55 și 56 din Legea nr.24/2000.

Semnalăm totodată că, deoarece în Legea nr.46/1996 alineatele nu sunt numerotate, acest lucru trebuia respectat și în textele propuse a fi modificate și completate;

e) în redactarea unor texte nu s-a avut în vedere unitatea terminologică specifică actelor normative, astfel că propunerea nu este consecventă în utilizarea termenilor, referindu-se când la “serviciul utilitar” (art.4 alin.(1)), când la “serviciul utilitar alternativ” (art.4 alin.(2)), când la “serviciul militar alternativ” (art.4¹). Or, pentru definirea aceluiași concept, un act normativ trebuie să utilizeze aceeași noțiune pe care trebuie să o explice în cuprinsul său;

f) norma prevăzută la art.2 nu este completă, lipsindu-i dispoziția;

g) norma de la art.4 este și greșită și inutilă, deoarece nu este în concordanță cu dispozițiile art.78 din Constituție, potrivit căruia “Legea se publică în Monitorul Oficial al României și **intră în vigoare la 3 zile de la data publicării** sau la o dată ulterioară prevăzută în textul ei”. Or, atâta vreme cât propunerea legislativă nu prevede o dată ulterioară pentru intrarea în vigoare a legii, această normă nu era necesar să fie înscrisă în cuprinsul legii.

PREȘEDINTE

Dragoș ILIESCU

București
Nr.1625/22.11.2003